

Collegevoorstel

Zaak : Tweede begrotingswijziging 2022

Zaaknummer : 355949

gemeente **Oosterhout**

Datum: 15 juli 2022	Auteur: Edwin Branderhorst	Bereikbaar (0162) 48 98 20
Status: Openbaar	Team: Control	Handtekening

Onderwerp:

Tweede begrotingswijziging 2022

Geraadpleegde vakgebieden:

-

Conclusie raadpleging: Men is akkoord.

Communicatie: ja d.m.v.: geen

Bijlagen:

- ☐ Brief door college
- ☐ Brief aan gemeenteraad
- ☐ Brief beantwoording vragen ex art 41
- ☒ Nota voor de raad
- ☐ Overige bijlagen:

Behandeling in / door:

- ☒ Raad
- ☐ Ondernemingsraad

Datum:

27 september 2022

Aard behandeling:

Besluitvormend

Portefeuillehouder

Melsen

Geheimhouding op	Titel	Grondslag art. 5.1 WOO	Tot wanneer	Moet raad bekrachtigen?

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 355949 te vermelden.

COLLEGE VOORSTEL

Datum: 15 juli 2022	Openbaar	Bis-nummer:
Onderwerp: Tweede begrotingswijziging 2022		

Voorstel:

1. De gemeenteraad voor te stellen de tweede begrotingswijziging 2022 vast te stellen door:
 1. De extra ontvangen accressen uit de meicirculaire 2022 van € 5,5 miljoen op te nemen in de begroting 2022 en deze te storten in de vrije reserve;
 2. De ontvangen gelden voor de energietoeslag uit de meicirculaire 2022 van € 2,2 miljoen op te nemen in de begroting 2022;
 3. De ontvangen gelden voor het klimaatakkoord in 2022 van € 354.000 op te nemen in de begroting en deze te labelen voor klimaat;
 4. Voor het project Merkpositionering Oosterhout € 15.000 beschikbaar te stellen vanuit de vrije reserve;
 5. Voor het uitvoeren van de nieuwe telefoonregeling € 250.000 beschikbaar stellen uit de vrije reserve;
 6. Voor het afdekken van de tekorten bij het MEK over 2022 € 35.000 beschikbaar te stellen uit de vrije reserve.

Samenvatting (circa 10 regels)

De begroting 2022 is eind 2021 opgesteld. Inmiddels zijn er een aantal dingen gewijzigd, die het noodzakelijk maken om ook in de vastgestelde begroting 2022 een aantal wijzigingen door te voeren. In een eerder stadium zijn reeds wijzigingen middels de 1^e corap 2022 doorgevoerd, en later zal ook nog een wijziging middels de 2^e corap aan uw raad worden voorgelegd. Dit wijzigingsvoorstel omvat een zestal onderdelen:

Een drietal wijzigingen hangen samen met de meicirculaire 2022. Hierin zitten drie posten met extra middelen waarvoor we in 2022 een begrotingswijziging voor willen doorvoeren. Ten eerste is er in de meicirculaire behoorlijk wat extra accres (algemene niet-geormerkte middelen) voor het jaar 2022 beschikbaar gekomen. Wij stellen voor om dit extra accres voor € 5,5 miljoen in de begroting op te nemen en deze te storten in de vrije reserve. Deze extra middelen kunnen op die manier als dekking voor een aantal voorstellen dienen die in het kader van de begroting 2023 aan uw raad zullen worden voorgelegd.

De tweede grote wijziging in de meicirculaire betreft het beschikbaar komen van € 2,2 miljoen voor de energietoeslag. De energietoeslag is een landelijke regel die door gemeenten uitgevoerd wordt, en helpt huishoudens met een laag inkomen om de sterk gestegen energierekening te betalen.

De derde wijziging in de meicirculaire is het beschikbaar komen van € 350.000 voor het uitvoeren van het klimaatakkoord. Gezien de urgentie van deze opgave, willen we deze middelen dan ook graag in 2022 nog inzetten.

Daarnaast vragen wij u om in 2022 € 15.000 beschikbaar te stellen voor de merkpositionering van Oosterhout. In november 2021 heeft het college opdracht gegeven de merkpositionering van de gemeente te actualiseren. Hiermee is echter nog geen rekening gehouden in de begroting 2022. De kosten hiervoor in meerjarenperspectief zullen in de begroting 2023 worden opgenomen.

Ook vragen wij u om in 2022 eenmalig € 250.000 beschikbaar te stellen vanuit de vrije reserve voor het nieuwe telefoniebeleid. De laatste jaren is de manier van werken sterk veranderd. We werken veel meer digitaal, maar, mede door de Coronacrisis, heeft ook het hybride werken een vlucht genomen. Om een goede bereikbaarheid te garanderen is een aangepaste regeling voor mobiele telefonie benodigd. De kosten voor telefonie in meerjarenperspectief zullen in de begroting 2023 worden opgenomen.

Tot slot vragen wij om € 35.000 beschikbaar te stellen voor het MEK. De afgelopen jaren is op meerdere momenten extra subsidie aan het MEK verstrekt. Echter naast de financiële problemen verkeert het MEK ook bestuurlijk in zwaar weer. Na het vertrek van een aantal medewerkers en de penningmeester, hebben op 16 juni jl. ook de voorzitter en secretaris besloten hun werkzaamheden bij het MEK te beëindigen. Momenteel wordt onderzocht wat nodig is om het MEK structureel op een goede manier te exploiteren. Daarna kan een besluit worden genomen over de bijdrage die de gemeente hieraan levert. Tot die tijd wordt om een extra bijdrage van € 35.000 gevraagd uit de vrije reserve.

Juridisch kader (inclusief onderbouwing geheimhouding)

De gemeenteraad beschikt over het budgetrecht op grond de Gemeentewet, als onderdeel van haar kaderstellende rol. Het budgetrecht houdt in dat het college alleen uitgaven kan doen en verplichtingen kan aangaan na toestemming of autorisatie van de raad. Met de vaststelling van de programmabegroting en het vaststellen van begrotingswijzigingen hierop geeft de raad het college deze toestemming.

Bevoegdheid raad:

Het budgetrecht heeft betrekking op de programma's (incl. mutaties op reserves), kredieten(investeringen). De bevoegdheid tot het verschuiven van budgetten tussen programma's (incl. mutaties op reserves), kredieten (investeringen) is daarom voorbehouden aan de raad.

Bevoegdheid college:

Mutaties tussen producten, binnen het programma en waarbij geen mutatie in baten, lasten of reserves optreedt worden vastgesteld door het college.

Aanleiding

Op 1 juni 2022 is de meicirculaire 2022 verschenen. De meicirculaire vormt de basis voor de begroting 2023. Maar ook voor 2022 zijn er in deze circulaire extra middelen beschikbaar gekomen. Deze middelen willen wij graag toevoegen aan de begroting 2022. Daarnaast zijn er nog een tweetal onderwerpen die we in 2022 willen oppakken waarvoor geen middelen beschikbaar zijn in de begroting.

Welke data zijn gebruikt en op welke manier wordt de uitvoering gemonitord?

De gebruikte data komt voort uit de meicirculaire van de Rijksoverheid en onze eigen financiële systemen.

Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?

Op dit voorstel heeft geen inspraak of participatie plaatsgevonden.

Wat willen we gaan doen?

Met de voorgestelde wijzigingen willen wij een actuele begroting 2022 bewerkstelligen. De wijzigingen betreffen de volgende onderdelen:

Extra accressen 2022:

Extra uitgaven en bezuinigingen van het Rijk hebben direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. Dit fonds groeit mee met de (meeste) Rijksuitgaven. Deze beweging heet accres. De omvang verandert ook bij nieuwe taken en verantwoordelijkheden. Het Rijk informeert gemeenten hierover via circulaire. Dat doen zij in mei, september en december. Dat loopt parallel aan de begrotingsmomenten van de Rijksoverheid: respectievelijk de Voorjaarsnota, de Miljoenennota en de Najaarsnota. De extra uitgaven die de regering Rutte IV gepland heeft, hebben dus ook een positief effect op de hoeveelheid accres die Oosterhout ontvangt. Wij verwachten dat we (bovenop de reeds gemelde bedragen) in 2022 zo'n € 5,5 miljoen aan extra accressen gaan ontvangen. Deze middelen zouden wij graag inzetten voor het realiseren van doelstellingen uit ons bestuursakkoord. Daarom stellen wij u voor om deze extra accressen in de begroting op te nemen en deze te storten in de vrije reserve. Over de besteding van deze middelen zullen wij u voorstellen doen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Energietoeslag:

Op 15 maart jl. is het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens ingediend bij de Tweede Kamer. Met het wetsvoorstel krijgen gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Voor de uitvoering en uitgifte van de eenmalige aanvullende tegemoetkoming – voor huishoudens met een laag inkomen - heeft het kabinet in maart 2022 een eenmalig budget van € 679 miljoen beschikbaar gesteld. In de voorjaarsbesluitvorming is een aanvullend bedrag van € 175 miljoen beschikbaar gesteld, waardoor het totaal beschikbare bedrag uitkomt op € 854 miljoen. Voor de gemeente Oosterhout komt dit neer op een bedrag van € 2.200.000, welke in de meicirculaire beschikbaar is gesteld. Voorgesteld wordt om deze middelen in de begroting 2022 op te nemen en beschikbaar te stellen. De energietoeslag helpt huishoudens met een laag inkomen om de sterk gestegen energierekening te betalen. Huishoudens die recht hebben op de energietoeslag mogen deze houden. Er vindt achteraf geen verrekening plaats. De toeslag valt onder de bijzondere bijstand, is een gift en telt niet mee als inkomen voor de Belastingdienst. Mensen met een uitkering van de gemeente ontvangen de toeslag automatisch. Zij hoeven hiervoor niets te doen. Andere huishoudens met een inkomen rond bijstandsniveau – zoals sommige zelfstandigen en ouderen – doen zelf een aanvraag bij de gemeente.

Middelen klimaatakkoord 2022:

Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten, ontvangen gemeenten in 2022 landelijk een totaalbedrag van € 112,6 miljoen. Voor onze gemeente betekent dit dat er eenmalig voor 2022 € 354.000 beschikbaar gesteld. Wij vragen u om deze middelen in de begroting 2022 op te nemen en beschikbaar te stellen voor klimaat. Over de resterende middelen die in het Coalitieakkoord zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van medeoverheden voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid vinden nog gesprekken plaats tussen onder andere VNG, IPO en het Rijk. Vanaf 2023 zijn er hiervoor dus nog geen middelen beschikbaar gesteld door het Rijk.

Merkpositionering Oosterhout

We gaan de diverse merken van de gemeente Oosterhout in lijn brengen met de visie op de organisatie en de manier waarop we willen samenwerken met inwoners en ondernemers. Dat betekent dat we de merken en de huisstijl afstemmen op elkaar. Dit vergt een investering in o.a. doorontwikkeling van de huisstijl en de huisstijldragers, fotografie, video e.d. In de begroting 2022 is geen rekening gehouden met dit project. Uit een marktoriëntatie is een bandbreedte bepaald voor de investering in fase 1 en 2 van dit project, waarvan fase 1 nog in het jaar 2022 valt. De kosten hiervoor bedragen naar verwachting zo'n € 15.000. Het voorstel is om dit te bekostigen uit de vrije reserve, zodat dit project geen verdere vertraging oploopt vanwege het ontbreken van financiële middelen. De

kosten voor fase 2 en de jaren erna zullen naar verwachting € 50.000 bedragen. Deze zullen worden meegenomen in de begroting 2023.

Nieuwe telefoniebeleid:

Tot slot vragen wij u om in 2022 eenmalig € 250.000 beschikbaar te stellen voor het nieuwe telefoniebeleid vanuit de vrije reserve. De laatste jaren is de manier van werken sterk veranderd. We werken veel meer digitaal, maar, mede door de Coronacrisis, heeft ook het hybride werken een vlucht genomen. Om een goede bereikbaarheid te garanderen is een aangepaste regeling voor mobiele telefonie benodigd. Het huidige mobiele telefoniebeleid van de Gemeente Oosterhout dateert van 2011. Dit is met name vanwege het hybride werken niet meer houdbaar. De nieuwe manier van werken, een moderne organisatie en straks ook nog een nieuw gemeentehuis, vragen om een aangepaste regeling voor mobiele telefonie.

Vanwege het noodzakelijke gebruik zullen er technische eisen gesteld worden aan de toestellen. Deze hebben voornamelijk betrekking op het besturingssysteem, het geheugen en het gebruik van apps. Daarnaast zal aandacht gevraagd worden voor bereikbaarheid, veiligheid en privacy. Er zullen duidelijke specificaties opgesteld worden waaraan een toestel moet voldoen. Medewerkers dienen zelf zorg te dragen voor een toestel dat aan deze eisen voldoet. Ook in meerjarenperspectief zal dit nieuwe telefoniebeleid leiden tot stijgende kosten. Deze kosten zullen worden meegenomen in de begroting 2023.

MEK:

Vanwege de financiële problemen bij het MEK is er een aantal jaar op een rij extra incidentele subsidie verstrekt aan het MEK. Eind 2021 is dit voor het laatst gebeurd. Met dit laatste besluit tot het verstrekken van incidentele subsidie hadden we aangekondigd dat er een voorstel zou worden uitgewerkt voor een structurele subsidieverhoging vanaf 2023. Het structureel ophogen van de subsidie zou de extra personele kosten moeten dekken. Het aantrekken van gekwalificeerd personeel (met hogere kosten als gevolg) was immers een maatregel waartoe in nauwe samenspraak met de gemeente was besloten. Met het oog op het structureel ophogen van de subsidie per 2023 zou in 2022 als overbrugging nog eenmaal een incidentele subsidie worden verstrekt. Naast de financiële problemen verkeert het MEK namelijk ook bestuurlijk in zwaar weer. Na het vertrek van een aantal medewerkers en de penningmeester, hebben op 16 juni jl. ook de voorzitter en secretaris besloten hun werkzaamheden bij het MEK te beëindigen. Hoewel de vacatures opnieuw zijn ingevuld en ook een nieuwe penningmeester is gevonden, is de situatie allerm minst stabiel te noemen en spelen er acute liquiditeitsproblemen.

In 2022 is reeds eenmalig € 35.000 aan incidentele subsidie verstrekt aan het MEK om de acute liquiditeitsproblemen op te lossen. Aanvullend hierop vragen wij de gemeenteraad om nog eens € 35.000 beschikbaar te stellen ten laste van de vrije reserve. Samen met het MEK bestuur wordt een stappenplan opgesteld voor 2023 en verder. Hierbij zullen verschillende toekomstscenario's in beeld worden gebracht.

Afweging van argumenten voor en tegen?

Alternatieve oplossingsrichtingen voor dit voorstel zouden kunnen zijn:

- Geen begrotingswijzigingen opstellen. De extra middelen die wij ontvangen in 2022 aan accres en het klimaatakkoord komen daarmee in het rekeningresultaat 2022 terecht en kunnen dan via de nota saldobestemming alsnog bestemd worden. Dan kunnen deze middelen echter niet meer meegenomen worden in de begroting 2023, maar pas in de perspectiefnota 2024.
- De middelen energietoeslag zijn wel benodigd voor 2022 om de Rijksregeling uit te voeren. Het niet toekennen hiervan leidt tot een overschrijding van de huidige budgetten.
- Voor wat betreft het nieuwe beleid telefonie en merkpositionering. Is het mogelijk om het nieuwe beleid pas per 1 januari 2023 in te laten gaan. Dat is echter vanuit het oogpunt van goede bereikbaarheid niet gewenst.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen?

De wijzigingen in dit voorstel hebben een aantal gevolgen voor de begroting 2022:

Inkomsten

De inkomsten uit de Algemene Uitkering zullen met € 8.050.000 stijgen, bestaande uit € 5,5 miljoen aan accressen, € 2,2 miljoen energietoeslag en € 350.000 vanwege het klimaatakkoord.

Uitgaven

De uitgaven stijgen met € 350.000 op gebied van klimaat, € 15.000 voor de merkpositionering, € 35.000 voor het MEK en met € 250.000 voor telefonie. Daarnaast worden de gelden voor de energietoeslag van € 2,2 miljoen aan de exploitatie toegevoegd.

Reserves

De vrije reserve stijgt enerzijds met € 5,5 miljoen vanwege de toevoeging van het extra accres in 2022. Over de besteding hiervan worden voorstellen gedaan in de begroting 2023.

Anderzijds daalt de vrije reserve met € 15.000 voor de merkpositionering en met € 250.000 voor de bekostiging van het nieuwe telefoniebeleid en € 35.000 voor het MEK.

Risico's?

Het verloop van de algemene uitkering, met name het accres is erg grillig. We lopen het risico dat in de volgende circulaire (september en december) het accres alsnog naar beneden wordt bijgesteld.

Communicatie

Kernboodschap:

Op 1 juni 2022 is de meicirculaire 2022 verschenen. De meicirculaire vormt de basis voor de begroting 2023. Maar ook voor 2022 zijn er in deze circulaire extra middelen beschikbaar gekomen. Deze middelen willen wij graag toevoegen aan de begroting 2022. Daarnaast zijn er nog een drietal onderwerpen die we in 2022 willen adresseren waarvoor geen middelen beschikbaar zijn in de begroting.